

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a dr. Varga Attila ügyvéd ... által képviselt Sz. G. I.r. és Sz. B. M. II.r. ... felpereseknek a dr. Cs. Zs. ügyvéd ... által képviselt S. P. ... alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Marcali Városi Bíróságon 1.P.20.068/2008. számon folyamatban volt és a Somogy Megyei Bíróság mint másodfokú bíróság 2009. június 30-án kelt 3.Pf.20.667/2009/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán tartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

Í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Somogy Megyei Bíróság 3.Pf.20.667/2009/2. számú ítéletét hatályon kívül helyezi a Marcali Városi Bíróság 1.Pf.20.068/2008/11. számú ítéletét megváltoztatja, és a felperesek keresetét elutasítja.

Kötelezi a Legfelsőbb Bíróság a felpereseket, hogy 15 nap alatt fizessenek meg az alpereseknek egyetemlegesen 240.000 /kettőszáznegyvenezer/ Ft első- és másodfokú, továbbá 26.000 /huszonhatezer/ Ft felülvizsgálati eljárási költséget.

A perben felmerült, a peres felek költségmentessége folytán le nem rótt 594.330 /ötszázkilencvennégyezer-háromszázharminchárom/ Ft első- és másodfokú költséget, illetőleg a 69.000 /hatvankilencezer/ Ft felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s:

A felperesek tulajdonát képezi a sz. 249. hrsz alatt felvett 1972 m² alapterületű ingatlan. A beépített telken a 2004. május 29-én a felperesek, illetve Gy. I. és Gy. A. által aláírt, a 2003. december 13-án törölt „P.” É. Betéti Társaság bélyegzőjével ellátott építési vállalkozási szerződés alapján lakóház építkezés kezdődött. A felperesek 10.250.000 Ft vállalkozói díj megfizetését vállalták a jogerős építési engedély, illetve az építési hatóság által záradékolt terv szerinti területnek 120 napon belüli kivitelezéséért.

2005. július 8-án szerződésmódosítás megjelöléssel írásbeli megállapodás készült. A jelen perben, korábban I.r. alperesként részt vett „Gy.” Bt, mint vállalkozó kötelezettséget vállalt arra, hogy 2005. augusztus 25-ig a 2004. májusában kötött építési vállalkozási szerződésben megjelölt, és el nem végzett munkálatokat elvégzi. A felperesek ennek fejében 1.000.000 Ft kifizetésére tettek kötelező nyilatkozatot. Jogosultak voltak azonban az általuk elvégzett tereprendezési munkák 40.000 Ft ellenértékét az említett összegből levonni.

Az építkezés befejezésére a szerződésmódosításban foglaltak ellenére nem került sor. 2005. októberében ezért a felperesek a „S.” Bt-vel kötöttek megállapodást a hátralévő munkálatok elvégzésére.

A felperesek keresetükben összesen 4.429.027 Ft és ennek 2006. január 1-től a kifizetésig járó késedelmi kamatai megfizetésére kérték kötelezni a korábban perben állt I.r. alperest. Arra hivatkoztak, hogy a vele kötött építési vállalkozási szerződéstől - szerződésszegés miatt - elálltak. Az építkezés befejezésével felmerült építési anyag költségekből, illetve vállalkozási munkadíjból álló többlet kiadásait kártérítés címén követelték. A jelenleg perben álló alperest, II.r. alperesként, mint az I.r. alperes beltagját terhelő mögöttes helytállásra köteles személyt kérték kötelezni.

A peres eljárás során végelszámolás, majd felszámolási eljárás alá került I.r. alperes a keresetre érdemi ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A II.r. alperes a kereset elutasítását kérte. Tagadta, hogy az I.r. alperes és a felperesek között az építkezési munkálatok befejezésére szerződés jött létre. Vitatta a keresetösszegezését is.

Az elsőfokú bíróság ítéletével 1.957.000 Ft és 1.161.000 Ft után 2006. január 1-től a kifizetésig járó késedelmi kamat megfizetésére kötelezte az I. és a II.r. alperest azzal, hogy a II.r. alperessel szemben végrehajtás akkor vezethető, ha az I.r. alperes vagyona a felperesek követelésének kielégítését nem fedezi. Ezt meghaladóan a felperesek keresetét elutasította.

A II.r. alperes által benyújtott fellebbezésre indult eljárás utóbb félbeszakadt, mivel az I.r. alperes felszámolással megszűnt, és 2008. december 9-vel a cégjegyzékből törlésre került.

A felperesek kérelmére, a félbeszakadást követően megindult eljárásban a másodfokú bíróság a felperesek és az I.r. alperes között a pert megszüntette a felperesi elállására tekintettel.

A II.r. alperessel szemben, mint a perben maradt egyetlen alperessel szemben hozott ítéletével pedig az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érintette. Fellebbezett rendelkezéseit részben és akként változtatta meg, hogy az alperest 1.147.622 Ft és 2006. január 1-től a kifizetésig járó törvényes kamatainak felperes javára történő megfizetésére kötelezte.

A másodfokú bíróság határozatának indokolásában kifejtette: a 2005. július 8-án kelt szerződésmódosításról szóló okiratban foglaltakat a korábban perben állt I.r. alperes betéti társaság tartozásátvállalásának minősítette. Hangsúlyozta, a korábban II.r. alperesként eljáró alperes perbeli nyilatkozata alapján azt állapította meg, hogy az említett okiratot a betéti társaság képviselőjeként ő írta alá. Egyetértett abban az elsőfokú bírósággal, hogy elsődlegesen a betéti társaságnak kell helytállnia a szerződésben vállalt kötelezettség megszegésével a felpereseknek okozott kárért. Ők ugyanis 10.250.000 Ft vállalkozói díj megfizetése mellett, a perbeli lakóház terveknek megfelelő megépítésére tarthattak igényt. A munkálatok elvégzésére azonban nem került sor. A ház a kikötött vállalkozói díjat meghaladó összegű ráfordítással volt csak befejezhető. A felperesek e többletköltségük megtérítését megalapozottan követelték.

Az elsőfokú bíróság által kirendelt szakértő véleménye alapján a másodfokú bíróság arra következtetett, hogy a felpereseknek ténylegesen 1.160.883 Ft kiadása merült fel az ítéletének meghozatala napjáig, míg a terv szerinti állapot eléréséhez további 795.789 Ft értékű munka elvégzésére van még szükség. Az összértéket 1.965.665 Ft-ban határozta meg. Számításba vette azonban azt, hogy a felperesek a 10.250.000 Ft vállalkozói díjból 9.400.957 Ft-ot fizettek csak meg. A fennmaradó 849.043 Ft különbözetből leszámította, a reájuk eső 40.000 Ft tereprendezési költséget. Az említett, a ház építésének befejezéséhez szükséges 1.965.665 Ft-ból 809.043 Ft-ot levont. Az így fennmaradó 1.147.622 Ft-ot tekintette olyan többletkiadásnak, amely a felpereseknél az I.r. alperes szerződésszegése folytán felmerült.

A másodfokú bíróság az ennek megfizetésére elsődlegesen köteles betéti társaság megszűnése miatt, a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXIV. törvény /a továbbiakban: Gt./ 101. § /1/ bekezdésében foglaltak alapján a korábban II.r. alperesként eljáró, I.r. alperesi betéti társasági beltagot, a jelenlegi alperest marasztalta.

Az alperes a jogerős ítélettel szembeni felülvizsgálati kérelmében kérte annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a felperesek keresetének elutasítását. Arra hivatkozott, hogy a jogerős ítélet sérti a Pp. 3. § /3/ bekezdését, 164. § /1/ bekezdését, 215. §-át, a a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991.évi XLIX. törvény (a továbbiakban Cstv.) 27. § (helyesen:37.§) /1/-/3/, valamint a Gt. 101. § /1/ bekezdését, továbbá a Ptk. 220. § /1/-/2/ bekezdését. Állította, hogy a másodfokú bíróság a felperesek kereseti kérelmén túlterjeszkedett, megsértve a Pp. 215. §-át. A felperesek ugyanis az alperes marasztalása iránt keresetet nem terjesztettek elő. Kérelmük kizárólag arra irányult: ha az I.r. alperesként perben állt betéti társaság vagyona a követelésük kielégítésére nem nyújt fedezetet, a végrehajtás legyen folytatható az alperessel szemben.

Az alperes hivatkozott arra is, hogy a Cstv. 27.(helyesen:37.§) § /1/ és /2/ bekezdésében előírt hitelezői igény bejelentésére nyitva álló határidők elmulasztása miatt, a /3/ bekezdés szerint, a felperesek igénye a betéti társasággal szemben elenyészett. A betéti társasággal szembeni igényérvényesítés megszűnése miatt az alperes Gt. 101. § /1/ bekezdése szerinti mögöttes helytállási kötelezettsége is megszűnt.

Az alperes előadta azt is, hogy a Pp. 3. § /3/ bekezdése alapján - arra vonatkozó kioktatás hiányában - terhére nem róható annak esetleges bizonyítatlansága, hogy a 2005. július 8-án kelt vállalkozási szerződés módosítását nem ő írta alá. Álláspontja az volt, hogy vele szemben a Pp. 164. § /1/ bekezdése alkalmazásának sem volt helye a bírósági kioktatási kötelezettség elmulasztása miatt.

Az alperes kifejtette azt is, hogy Gy. I., valamint Gy. A. sem volt jogosult jognyilatkozatokat tenni a „Gy.” Bt. nevében. A Ptk. 220. §-ában írt jogszabályi feltételek hiányában nem állapítható meg nyilatkozatuk alapján a felperesek és a korábban I.r. alperesként perben állt betéti társaság közötti, az építkezés befejezésével kapcsolatos szerződés létrejötte.

A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztettek elő.

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta, a Pp. 275.§ (2) bekezdése alapján. Megállapította, hogy a támadott határozat az alábbiakra tekintettel jogszabálysértő.

A peres iratokból megállapítható, hogy 2007. június 14-én a betéti társaság végelszámolója bejelentette, hogy a korábban perben állt I.r. alperes betéti társaság felszámolási eljárás alá került. A 2007. április 5-én közzétett felszámolási eljárás megindulását a 2007. október 18-án benyújtott, a Somogy Megyei Bíróság mint cégbíróság által hozott Cg.14-06-307353/18.számú adatváltozás bejegyzését elrendelő végzés és a felszámoló 2007.november 22-én előterjesztett nyilatkozata is igazolta a peres eljárás során.

A felperesek, ennek ellenére a perben érvényesíteni kívánt hitelezői igényüket a felszámolás közzétételétől számított egy éven belül, a Cstv.37.§(1)bekezdésben írtak szerint, a felszámolónak, nyilvántartásba vétel végett nem jelentették be. A peres felek jogviszonyára irányadó Cstv. 37.§(3) bekezdése értelmében, az egy éves, jogvesztő határidő 2008. április 5-i lejárta miatt, a főkötelezett betéti társasággal szembeni hitelezői igény elenyészett. A főkötelezettet terhelő fizetési kötelezettség hiányában, a jelenleg perben álló alperes Gt. 101. § (1) bekezdésében írt mögöttes helytállási kötelezettsége is ezért a perbeli felperesi igény tekintetében megszűnt. A kifejtettek alapján az alperes a felülvizsgálati kérelmében helytállóan hivatkozott arra, hogy a marasztalása jogszabálysértő.

A Legfelsőbb Bíróság ezért - a további, állított jogszabálysértések vizsgálatát szükségtelennek tartva, azt mellőzve - a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, az elsőfokú ítéletet megváltoztatta, és a felperesek keresetét elutasította, a Pp. 275. § /3/ bekezdése alkalmazásával.

A Pp.270.§(1)bekezdése folytán alkalmazandó Pp.78.§(1) bekezdése alapján kötelesek a felperesek az alperes „Áfá”-t is magában foglaló jogi képviseleti munkadíjból álló eljárási költségeit megfizetni.

A peres feleket megillető teljes személyes költségmentesség miatt az első- másodfokú és a felülvizsgálati eljárás során le nem rótt illetékeket, illetve az állam által előlegezett költséget a 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. § /1 bekezdése és 14.§-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2010. április 26.

Dr. Bodor Mária sk. a tanács elnöke
Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. előadó-bíró
Dr. Csőke Andrea sk. bíró